

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělává
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Logika: systémový rámec rozvoje oboru v ČR a koncepce logických propedeutik pro mezioborová studia (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0216, OPVK)

JUDr. Tomáš Sobek, Ph.D.

Katedra právní teorie, Právnická fakulta MU v Brně

Seminář č. II - právní pojmy a jejich výklad

Zadání příkladů:

I. Najděte legální definice následujících právních pojmů a určete jejich pojmové znaky. Pokuste se teoreticky pojem zařadit do určité kategorie. Pokud máte pocit, že existuje více legálních vymezení tohoto pojmu, pokuste se definice pojmů porovnat a určit obsah (intenzi) a rozsah (extenzi) těchto pojmů. Pokud legální definici nenaleznete, pokuste se vymezit význam těchto pojmů z jiných zdrojů právních informací, než jen z právních předpisů.

- rodina
- ústavní pořádek
- zavinění

II. Prostudujte si shrnutí rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 922/2007 (peníze contra peněžní prostředky a polemiku autora příspěvku) a přemýšlejte o následujících problémech:

- Z čeho vyplynul výkladový problém mezi pojmy „peníze“ a „peněžní prostředky“? Jak tyto pojmy Nejvyšší soud definoval?
- Z jakého důvodu spatřoval Nejvyšší soud mezi těmito pojmy sémantický rozdíl? Definujte argumenty, které vedly k tomuto právnímu závěru?
- Zabývejte se vztahem jednotlivých definic uvedených pojmů v jiných právních předpisech, které jsou v příspěvku uvedeny.
- O jaké argumenty se opírá polemický názor autora příspěvku?

- Zhodnoťte přesvědčivost těchto argumentů a zformulujte svůj názor.

III. Promyslete si význam následujících legálních definic obsažených v novém občanském zákoníku (z. č. 89/2012 Sb.) a pokuste se odpovědět na následující otázky:

Díl 1

Všeobecná ustanovení

§ 489

Věc v právním smyslu (dále jen „věc“) je vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.

§ 493

Lidské tělo ani jeho části, třebaže byly od těla odděleny, nejsou věci.

§ 494

Živé zvíře má zvláštní význam a hodnotu již jako smysly nadaný živý tvor. Živé zvíře není věcí a ustanovení o věcech se na živé zvíře použijí obdobně jen v rozsahu, ve kterém to neodporuje jeho povaze.

§ 495

Souhrn všeho, co osobě patří, tvoří její majetek. Jméno osoby tvoří souhrn jejího majetku a jejích dluhů.

Díl 2

Rozdělení věcí

§ 496

Věci hmotné a nehmotné

(1) Hmotná věc je ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu.

(2) Nehmotné věci jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty.

§ 497

Ovladatelné přírodní síly

Na ovladatelné přírodní síly, se kterými se obchoduje, se použijí přiměřeně

ustanovení o věcech hmotných.

Otázky:

- 1) Jaký je logický vztah mezi pojmem „majetek“ a „věc“?**
- 2) Může být právo považováno za věc?**
- 3) Je zvíře považováno za věc? A může být zvíře součástí majetku osoby?**
- 4) Patří mezi věci např. elektrická energie? A může být považována za majetek osoby?**

Teorie argumentace 2:

Analýza reálných argumentů se komplikuje skutečností, že v běžné argumentaci v drtivé většině případů neformulujeme argumenty v jejich úplnosti, ale některé premisy ponecháváme zamlčené (implicitní). Úplně formulované argumenty najdeme snad jenom v učebnicích logiky. Běžně používané argumenty, jak jsou explicitně formulované, obvykle nejsou deduktivně platné. Ve své neúplnosti totiž připouštějí možnost, že jejich premisy jsou pravdivé, ale jejich závěr je nepravdivý. V neformální argumentaci většinou neuvádíme skutečnosti, které jsou posluchačům obecně známé, resp. které jsou natolik samozřejmé, že se nepočítá s tím, že je někdo bude zpochybňovat. Předpokládáme totiž, že si je posluchači (vědomě nebo podvědomě) doplní sami.